

7. luokat, BIOLOGIAN KERTAUSTA

ELÄIMET

Eläinkunnan jaottelu:

SELKÄRANGATTOMAT: 1) NIVELJALKAISET (hyönteiset, hämähäkkieläimet, äyriäiset)
2) NILVIÄISET (simpukat)

SELKÄRANKAISET: 1) KALAT 2) LINNUT 3) NISÄKKÄÄT 4) MATELIJAT 5) SAMMAKOT

Niveljalkaiset:

- hyönteisten **muodonvaihdokset:** täydellinen, vaillinainen
- Miten erotat hyönteiset ja hämähäkkieläimet?
- Miten seuraavat lajit ottavat happea:
hevosjuotikas, vesihämähäkki, sukeltajakuoriainen?

- **äyriäiset: rapu**

- ravun rakenne
- missä ravut elävät? mihin aikaan vuorokaudesta ne ovat liikkeellä?
- mitä ne syövät? miten ravut löytävät ruokaa?
- mitkä eläimet saalistavat rapuja? miten ihmiset pyydystävät rapuja?

Nilviäiset: simpukka

- rakenne
- miten liikkuu
- miten saa ravintoa ja happea, miten
- puolustautuu
- miksi tarvitsee kaloja, kun lisääntyy?

Selkärangaiset:

Kalat

- Miten kalan rakenteesta näkee, että se on sopeutunut elämään vedessä?
- rakenne: sisäelimestä kidukset, sydän, maksa, maha ja suolisto, uimarakko, mäti- tai maitipussi
- Mitä kala tekee kylkiviiva-aistilla? Mitä kala tekee uimarakolla?
- kalojen lisääntyminen eli kutu: mäti ja maiti
- **vaelluskala** lohi: miksi vaeltaa joesta Itämerelle ja miksi palaa syntymäjokeensa?

Vesilinnut

- Miten linnun nokan ja jalkojen rakenteesta voi päätellä mitä se syö?
(sinisorsa, silkkiuikku, kalasääski, kuovi)
- Mikä on **ekologinen lokero**?
Mitä hyötyä esim. särjelle & hauelle on erilaisista ekologisista lokeroista?
Tai silkkiuikulle ja sinisorsalle?
- Mikä on **reviiri**? Miksi saman lajin linnut eivät yleensä pesi samalla reviirillä?
(osa lintulajeista, esim. naurulokki, pesii monen sadan yksilön yhdyskunnissa)